

KHO tuomitsi Gramexin markkina-aseman väärinkäytöstä

7.10.2005 10:06 — Petri Sajari

Korkein hallinto-oikeus tuomitsi tiistaina Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys Gramexin määräävän markkina-aseman väärinkäytöstä.

Ratkaisullaan KHO piti voimassa markkinaoikeuden vuonna 2003 tekemän ratkaisun, jonka mukaan Gramex joutuu maksamaan määräävän markkina-aseman väärinkäytöstä 250 000 euron sakot valtiolle.

Tämän lisäksi Gramex joutuu maksamaan itse omat 150 000 euron oikeudenkäyntikulunsa ja radioasemien 15 000 euron oikeudenkäyntikulut.

Kiista palautuu vuoteen 2000, jolloin Radio Nova pyysi kilpailuvirastoa selvittämään Gramexin perimien esityskorvausten kilpailuoikeudellista hyväksyttävyyttä.

Samana vuonna viisi muuta kaupallista radioasemaa pyysi kilpailuvirastoa selvittämään, miksi Gramex perii niiltä korkeampia esityskorvauksia kuin muilta kaupallisilta radioasemilta.

Markkinaoikeus kielsi vuonna 2003 Gramexia perimästä Radio Novalta tekijänoikeuskorvauksia minimitariffin mukaisesti. Minimitariffi oli viisi miljoonaa markkaa eli 841 000 euroa. Lisäksi Gramex veloitettiin lopettamaan Radion Novan kohdalla alalla poikkeavan mainostulojen jakajan käytön laskutuksen perusteena.

Erilliskorvausten periminen lopetettava

Markkinaoikeus määräsi Gramexin lopettamaan myös viideltä muulta kaupalliselta radioasemalta perittävät esityskorvaukset, jotka olivat keskenään ja muusta toimialasta poikkeavia.

Gramex peri Radio Novalta esityskorvauksia vuonna 2000 yhteensä ainakin 170 000 euroa enemmän kuin mikä olisi ollut vastaava korvaussumma vuoden 1993 välitystuomiossa vahvistetun tariffin mukaan laskettuna.

Gramexin ja Radio Novan vuoden 2000 alussa voimaan

astuneen sopimuksen mukaan mainostulojen jakajaksi määriteltiin 5,9. Sen perusteella radioasema maksoi 20 prosenttia suuremmat esityskorvaukset Gramexille kuin käytettäessä välitystuomioistuinten hyväksymään jakajaa, joka on seitsemän.

Markkinaoikeus määräsi kieltojensa tehosteeksi Gramexille 150 000 uhkasakon. Gramex valitti uhkasakosta ja kielloista korkeimpaan hallinto-oikeuteen ja pyysi samalla, että kilpailuvirasto ja radioasemat vastaisivat yhteisvastuullisesti yhdistyksen korkeista oikeudenkäyntikuluista.

Korkein hallinto-oikeus asettui ratkaisuihissaan markkinaoikeuden ja kilpailuviraston kannalle.

KHO:n mukaan Gramex on menetellyt kilpailunrajoituksista annetun lain vastaisesti periessään Radio Novalta minimitariffia ja soveltanut radioasemaan muusta toimialasta poikkeavaa mainostulojen jakajaa.

Lisäksi KHO katsoi Gramexin toimineen säännösten vastaisesti tehdessään Kiss FM:lle, Groove FM:lle, Star FM:lle ja Classic FM:lle toisistaan ja muusta toimialasta poikkeavat sopimustarjoukset.

<http://www.digitoday.fi/viihde/2005/10/07/kho-tuomitsi-gramexin-markkina-aseinan-vaarinkaytosta/200516002/66>